

Katarina Botić

Jelena Boras

Novi Perkovci - Krčavina

Prapovijesno višeslojno arheološko nalazište

Katarina Botić

Jelena Boras

Novi Perkovci - Krčavina

Prapovijesno višeslojno arheološko nalazište

*Prilog obilježavanju 70 godina od osnutka Muzeja Đakovštine
i 60 godina od osnutka Instituta za arheologiju*

Đakovo, prosinac 2021.

Impressum

NAKLADNIK:
Muzej Đakovštine

ZA NAKLADNIKA:
Borislav Bijelić

AUTORI IZLOŽBE I KATALOGA:
dr. sc. Katarina Botić
Jelena Boras

GRAFIČKO OBLIKOVANJE:
Jelena Boras

TISAK:
Hardy, Đakovo

FOTOGRAFIJE:
arhiv Instituta za arheologiju
Katarina Botić, Jelena Boras

NAKLADA:
150 primjeraka

ISBN 978-953-7128-75-3

Izložba i katalog su rezultat suradnje Muzeja Đakovštine i Instituta za arheologiju. Tiskano uz potporu Grada Đakova.

INSTITUT ZA
ARHEOLOGIJU

Predgovor

Bogatstvo Đakovštine arheološkim nalazištima iz gotovo svih razdoblja povijesti i prapovijesti opisano je u brojnim znanstvenim publikacijama, koje su iznosile pred oči javnosti davno zakopane tragove što ih je čovjek ostavio za sobom živjevši ili umrijevši na istom ovom prostoru kojega mi danas zovemo svojim zavičajem. Još od kraja 19. stoljeća antički nalazi sa Štrbinaca pronašli su svoje mjesto u radovima prvog profesora arheologije na Zagrebačkom sveučilištu, Josipa Brunšmida. Osnutkom Muzeja Đakovštine i djelovanjem njegove prve ravnateljice Hedvige Dekker, napisana je prva sinteza koja je ponudila pregled svih dotada poznatih arheoloških nalazišta s područja Kotara Đakovo u knjizi „Đakovo i njegova okolica kroz kulturno historijske spomenike“ iz 1959. godine. U godinama nakon toga, kustosi arheolozi koji su bili zaposleni u Muzeju Đakovštine predano su radili na pronalasku, istraživanju i zaštiti novih arheoloških lokaliteta. Nalazi koji su rezultat njihovog rada danas su izloženi u stalnom arheološkom postavu Muzeja Đakovštine kako bi posjetiteljima prikazali tragove nekih prošlih vremena i nekih prošlih života.

Veliki skok u plasiranju Đakovštine u žarište interesa arheološke znanosti predstavljaju radovi prije izgradnje dionice Sredanci – Đakovo – Osijek, koja prolazi Đakovštinom u smjeru sjever – jug u duljini od 25 kilometara. Duž te dionice istraženo je ukupno 14 lokaliteta koji su, zahvaljujući opsežnim iskopnim površinama i suvremenim metodama istraživanja, rezultirali novim spoznajama o prošlosti ovoga područja. Najjužniji od tih istraženih lokaliteta je upravo lokalitet Novi Perkovci – Krčavina.

Istraživanje je tijekom 2005. i 2006. godine, a istraživanjem je ustanovljeno više od 600 stratigrafskih jedinica. Organizator istraživanja bio je ondašnji kustos Muzeja Đakovštine prof. Ivo Pavlović, a voditelj projekta dr. sc. Zorko Marković. Voditeljica istraživanja druge kampanje u 2006. bila je Katarina Botić. Na istraživanju je sudjelovala brojna stručna ekipa: zamjenik voditelja dr. sc. Boško Marjan, zamjenik voditelja na terenu Josip Bulog, arheolozi Sanja Bernard, Domagoj Kučiš, Igor Kulenović, Aleksandra Paić, Darko Periša, Željko Režek, Sonja Kačar, Nikolina Mahović, Miroslav Razum, Hrvoje Tkalac, Jelena Bradarić i Iva Zorić. Osim stručne ekipe, u istraživanju je sudjelovao veliki broj radnika.

Ova izložba koja je realizirana u suradnji Muzeja Đakovštine i Instituta za arheologiju donosi stotinjak probranih nalaza koji su pronađeni tijekom spomenutih istraživanja. Dio ovih predmeta je već predstavljen javnosti kroz znanstvene publikacije, a dio i kroz izložbu „*Darovi zemlje: neolitik između Save, Drave i Dunava*“ 2014. godine. No, po prvi puta naši posjetitelji s prostora Đakovštine imaju priliku vidjeti što je sve pronađeno upravo u našoj bližoj okolini.

SELCI ĐAKOVAČKI

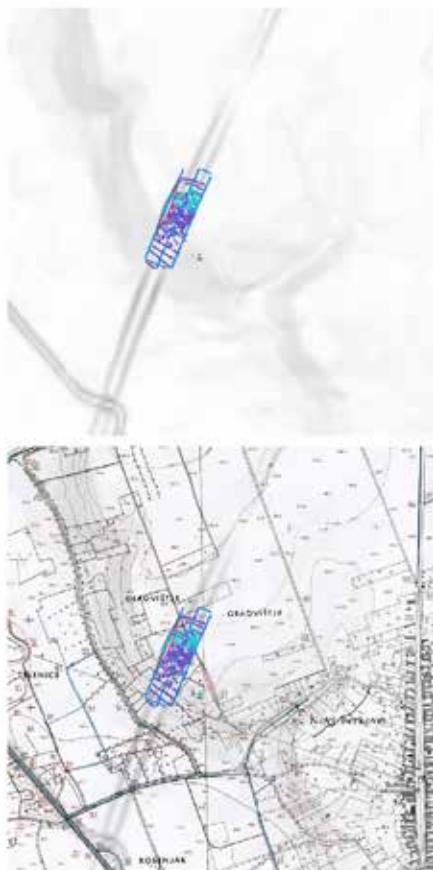
DRAGOTIN

NOVI PERKO

STARI PERKOVCI

Prirodno - geografska
obilježja lokaliteta

0 250 500 m

Položaj lokaliteta „Krčavina“ na različitim podlogama: Satelitskoj, Digitalnog modela reljefa DGU, Hrvatskoj osnovnoj karti i Topografskoj karti

Lokalitet „Krčavina“ smješten je oko 700 metara zapadno od sela Novi Perkovci. Nalazi se na povišenom položaju koji se nastavlja na rub istočnih obronaka Dilja. Dio je zaravni koja se prema zapadu i jugozapadu podiže do 120 metara apsolutne visine (prema HTRS96 vrijednostima koordinatnog sustava), a potom se spušta prema dolini potoka Breznica za čak 20 metara u 500 metara dužnog presjeka. Sjeverna i istočna strana položaja se puno blaže spuštaju prema nešto udaljenijoj dolini potoka Kaznica.

Sam topnim položaja ukazuje na proces krčenja šume, kako bi se dobila obradiva poljoprivredna površina, čemu u prilog govori i neposredna blizina šume Mačkovac, a sličnih ili istovjetnih toponima nalazimo u Đakovštini na još nekoliko položaja koji se redovito nalaze uz prostranje šume (npr. Krčavina jugoistočno od sela Trnava, Krčavina / Krčavinka / Krčevine istočno od Strizivojne te Krčavina sjeverno od Kondrića).

U neposrednoj blizini lokaliteta (500 m južno) nalazi se potok Breznica. Dolina potoka Breznice širok je i prohodan put koji vodi duboko u kotlinu Dilj gore, što predstavlja komunikacijski put prema zapadu kojim se lakše prevladava brdovito područje, koje sa istočne strane okružuje Požešku kotlinu. Na Prvoj topografskoj izmjeri (18. stoljeće), s istočne strane položaja lokaliteta (između Krčavina i Novih Perkovaca) ucrtan je potočić koji se u smjeru sjever – jug spušta do potoka Breznica, a na Digitalnom modelu reljefa Državne geodetske uprave vidljiv je još jedan usjek koji se sa sjeverne strane lokaliteta spušta prema dolini Breznice. Danas su to zakržljala presušena korita koja predstavljaju jedino reljefne barijere koje sijeku spomenuti plato na kojemu se lokalitet nalazi.

Južno i istočno od položaja „Krčavina“ nalazi se prostrani ravničarski kraj, koji je za 20 metara niži od lokaliteta, a prostire se prema rijeci Savi. Riječ je o nizinskom terenu koji je tek regulacijom pripadajućih vodenih tokova i izgradnjom Lateralnog kanala u 20. stoljeću, koji spaja potok Kaznicu s rijekom Savom, zaštićen od plavljenja. Da je potok Breznica u prošlosti bio veći i protočniji a time i ekonomski iskoristiv, govore položaji vodenica koji se mogu uočiti na povjesnim zemljovidima u neposrednoj blizini lokaliteta „Krčavina“.

Pedološku podlogu lokaliteta čini tip 10 - Lesivirano pseudoglejno tlo na praporu (V. Vukadinović, *Interaktivna pedološka karta RH na podlozi OpenStreetMap*; <http://pedologija.com.hr/>), čime se u klasifikaciji Pedološke skice A. Takšića položaj može karakterizirati kao dio Đakovačko - Vinkovačkog prapornog ravnjaka (Takšić, 1976:32).

Klima ovog šireg područja je umjerenou kontinentalna, topla i vlažna, a prema Koppenovoj klasifikaciji nosi oznaku Cfwbx. Sa preko 1900 sunčanih sati i oko 750 mm oborina godišnje, područje je pogodno za uzgoj najrazličitijih poljoprivrednih kultura, u čemu se i odražava primarni karakter korištenja zemljišta šire okolice (Vukov, 1976: 91).

Na temelju iznesenih obilježja, vidljivo je da je položaj lokaliteta u prošlosti odabran za dugoročno naseljavanje jer je riječ o povišenom mjestu zaštićenom od opasnosti plavljenja, a ujedno u neposrednoj blizini vodenog toka (Breznice). Osim toga, strateški se položaj nalazi na kontroliranom spoju nizinskog područja na jugu i prirodnog puta prema gorju Dilja na zapadu Đakovštine. O ekonomskoj dimenziji isplativosti takvog položaja govore tragovi različitih arheoloških kultura, čiji je materijal pronađen prilikom istraživanja, a koji svakako obavezuju na daljnja istraživanja, kako bi se novim nalazima upotpunila arheološka slika ovog značajnog lokaliteta.

Arheološka istraživanja

Arheološko nalazište Krčavina smješteno je na južnoj padini brežuljka zapadno od sela Novi Perkovci, oko 6 km jugozapadno od Đakova, na nadmorskoj visini između 112 i 117 m, na blagoj južnoj padini lesne zaravni u čijem podnožju teče rijeka Breznica.

Istraživanja ovog nalazišta započela su u sklopu zaštitnih arheoloških istraživanja na trasi međunarodne autoceste Budimpešta – Ploče (Koridor V–c, dionica Đakovo – Sredanci). Radove su financirale Hrvatske ceste, a istraživanje je organiziralo Ministarstvo kulture. Organizator radova bio je Muzej Đakovštine iz Đakova. Probna istraživanja provedena su u ljetu 2005. godine (voditelj dr. sc. Boško Marijan) pri čemu je ustanovljeno da sjeverna polovica lokaliteta ne sadrži arheološke cjeline te da su ostaci parpovjesnih naselja koncentrirani na samom rubu zaravni i gornjem dijelu padine. Velika arheološka istraživanja provedena su u jesen 2005. godine te u proljeće 2006. godine (voditelj dr. sc. Z. Marković) na površini od oko 18000 m², a tijekom studenog 2006. godine provedeno je istraživanje na dijelu sporednog puta (voditeljica dr. sc. Katarina Botić), zapadno uz već istražen dio nalazišta, na površini od 2000 m² (Marković, Botić 2006; 2007; 2014).

Prilikom arheoloških istraživanja registrirano je preko 600 objekata (jama većih i manjih dimenzija, stupova, rovova, peći itd.) te izdvojeno više od 300 posebnih nalaza (keramika, litika, metal). Nalazi su ukazali na postojanje naselja iz nekoliko prapovjesnih razdoblja: ranoneolitičke starčevačke kulture, kasnoneolitičke faze Ražište keramičkog stila s utjecajima Vinčanske kulture, kasnoneolitičke sopotske kulture, ranobrončanodobne vinkovačke kulture te licenske i panonske inkrustirane keramike, kasne faze srednjega brončanog doba i početne faze kasnoga brončanog doba.

Istražen je jugozapadni rubni dio naselja, na čijem je prostoru nađen najveći broj objekata kasnoga neolitika te je pri tome ustanovljeno da se radi o jednoslojnom neutvrđenom naselju. Otkriveno je nekoliko većih stambenih jama (zemunica), veliko otvoreno vatrište (Botić 2011), nekoliko peći, moguće jedan bunar te više otpadnih jama i rupa od stupova. Stambeni prostori (zemunice) bili su izduženog i nepravilnog oblika, uglavnom orientirani sjever–jug. Unutar njih se jasno odvajalo tri i više prostora, a dužina im je bila 10 do 15 m, dok je širina bila između 5 i 7 m te dubina između 0,70 i 2 m. Od ovih dimenzija odstupa velika zemunica smještena na južnom kraju lokaliteta, duga oko 26 m i široka oko 12 m. Otpadne jame bile su različitih dimenzija: manje kružne pliće jame, srednje kružne dublje i nepravilne pliće jame te veće nepravilne dublje jame.

Iz kasnijih razdoblja pronađeno je i istraženo nekoliko objekata srednjega i kasnoga brončanog doba, a prema broju objekata i koncentraciji nalaza može se zaključiti da su naselja iz ovih razdoblja bila smještena nešto sjeveroistočnije na lesnoj zaravni te da su istraživanjima zahvaćeni samo znatno manji rubni dijelovi ovih naselja.

Naselje kasnoga neolitika

Daleko najbrojniji nalazi pronađeni tijekom arheoloških istraživanja pripadaju vremenu kasnoga neolitika, odnosno vremenu nakon 5000. godine pr. Kr. (Marković, Botić 2009). Naselje, dijelom smješteno na južnoj padini zaravni, nije bilo zaštićeno umjetnim opkopom ili palisadama nego se radi o tzv. naselju otvorenog tipa. Unutrašnja struktura naselja još uvijek nije popuno jasna jer su neke od velikih jama svakako mogle služiti i za stanovanje, ali su pronađeni i brojni ostaci velikih drvenih stupova koji također mogu predstavljati masivniju drvenu arhitekturu, tj. velike kuće. Međutim, radi erozije tla i intenzivne poljoprivredne obrade, arheološki ostaci su bili znatno oštećeni, a preslojavanje u mlađim razdobljima također je mijenjalo sliku starijih slojeva.

Pokretni nalazi iz ovoga vremena su posuđe i predmeti od keramike te kama, odnosno litike. Radi slabe očuvanosti organskih ostataka, vjerojatno uzrokovane kiselosti tla, izrađevine od kosti nisu pronađene, a ostaci životinjskih kostiju su rijetki i oštećeni.

Manji dio oblika i ukrasa keramičkih posuda, predstavljen ovom izložbom, omogućuje uvid u svakodnevni život kasnoneolitičke zajednice. Među posuđem nalaze se nešto veće posude (kat. br. 1), grublje manje posude s ušicama za vješanje (kat. br. 5), zdjele na jednoj (kat. br. 2, 18, 19–27) ili četiri noge (kat. br. 3, 14), veće ili manje konične zdjele (kat. br. 7), ovalne zdjele uvučenih oboda (kat. br. 4, 6), manje bikonične posude (kat. br. 9–11), čaše (kat. br. 12, 13), ali i minijature posude (kat. br. 48–51) koje su u nekim slučajevima mogle biti i igračke (kat. br. 52–54) (Botić 2013a). Zanimljivo je da su dva predmeta, posudica i figurica (kat. br. 54, 55), pronađene zajedno s velikom kamenom glaćalicom ili rastiračem (kat. br. 56).

Posude su bile bez ukrasa ili s vrlo raznolikim motivima izrađenim tehnikom urezivanja i ubadanja, rjeđe žlijebljenja. Među motivima nalaze se ukrasi urezanih trokuta ispunjenih ubodima (kat. br. 7, 30), urezanih traka ili nepravilnih motiva ispunjenih ubodima (kat. br. 28, 29, 31–33), urezanih lučnih motiva sastavljenih od dvije (kat. br. 36, 37, 40) ili tri linije (kat. br. 34, 35) te onih kombiniranih od više motiva ili tehnika (kat. br. 1, 31), a ovdje je prisutan i jedan dio posude s blagim žlijebljenjem u gornjem dijelu (kat. br. 39). Posebno su zanimljivi urezani motivi na bikoničnim zdjelama (kat. br. 18–21) koje su vjerojatno sve pripadale tipu zdjela na zvonastoj šupljoj nozi izrađene vinčanskom „black topped“ tehnikom (kat. br. 18), pri čemu su gornji dijelovi posuda tamni, a noge crvene. Ovom tehnikom izrađivane su i zdjele različitih oblika, ali za sada ih nismo prepoznali među ostacima keramike s ovog nalazišta. Među ovim motivima posebno izdvajamo dva ulomka (kat. br. 19) iz istog

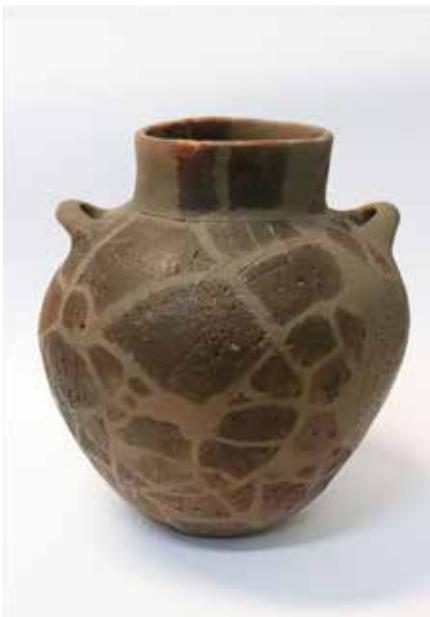
konteksta koji je radiokarbonski datiran, a od kojih manji podsjeća na motive koji se javljaju u korenovskoj kulturi. Na obodima nekih posuda javljaju se zoomorfni ukrasi (kat. br. 41–43).

Lučni motivi, gruba keramika s jakim organskim primjesama, ovalne zdjele i čaše, zoomorfni ukrasi na obodima, uz još neke elemente na posudu koji nisu obuhvaćeni ovom izložbom, pripadaju Ražište stilu (Marković 1985; 2013). Ovaj se stil ukrašavanjem, tehnologijom izrade keramike i specifičnim oblicima razlikuje od klasične sopotske kulture kojoj su nalazi pripisivani u prethodnim objavama (Marković, Botić 2006; 2007; 2009; 2014; Botić 2013; Marković 2013 itd.), a najstarije dатirani nalazi potječu s nalazišta Podgorač – Ražište, Donji Miholjac – Vrancari, Golinci – Selište (Botić 2019; 2020), ali i s nalazišta Szederkény-Kukorica-dűlő i Szemely-Irtás južno od Pečuha u Mađarskoj Baranji (Jakucs 2020). I na ovim se nalazištima, kao i na Krčavini kod Novih Perkovaca, zajedno javljaju različiti kasnoneolitički stilovi keramike, ali i kombinacije ukrasa i tehnika izrade koje nisu uobičajene na drugim kasnoneolitičkim nalazištima u široj regiji. Možda je razlog tome stanje istraženosti jer je većina ovih nalazišta istražena tijekom velikih infrastrukturnih radova (osim samoga Ražišta), no razlog može biti i taj što se promatrani prostor, od Donjeg Miholjca, preko Našica, Đakova, pa sve do Slavonskog Broda, nalazi u zoni dodira dvije najveće srednjo i kasnoneolitičke kulturne sfere, vinčanske i srednjoeuropske linearnotrakaste keramike. Za sada nalazi Ražište stila nisu poznati istočnije ili zapadnije od ove zone, a nedovoljno je objavljenih podataka za Požešku kotlinu.

Među kasnoneolitičkim nalazima također se nalaze i predmeti za koje možemo uvjetno reći da pripadaju duhovnoj sferi života. Riječ je o tzv. žrtvenicima i žrtvenim posudama (kat. br. 14–17). Zdjela i žrtvenik (kat. br. 14, 15) pronađeni su zajedno u jamskom prostoru oko bunara, a posuda (kat. br. 16) pronađena je uz ostatke jedne od peći zajedno s figuricom (kat. br. 46). Ova je posuda rekonstruirana kao četvrtasta, ali je moguće da je u stvari riječ o trokutnom žrtveniku vinčanskog tipa kakvi su pronađeni i na nalazištu Szederkény-Kukorica-dűlő. Manji broj pronađenih figurica može pripadati i duhovnoj, ali i svakodnevnoj sferi života (kat. br. 44–47). Među nalazima su također prisutni pršljenovi za vretena (kat. br. 59–61) i utezi za tkalačke stanove (kat. br. 57, 58).

Značajna količina nalaza pripada grupi litičkih (kamenih) nalaza od kojih dio otpada na glaćane, odnosno veće kamene predmete, a dio na cijepane. Među glaćanim/većim predmetima javljaju se sjekire različitih veličina (kat. br. 63–70, 73–75, 77), predmeti možda dvojake namjene (kat. br. 71, 72), tesle (kat. br. 76, 81), klinovi, dlijeta i glaćalice (kat. br. 79, 80, 82, 83) itd. Poseban je nalaz polovice kamenog diska koji je pronađen u velikom vatrištu zajedno s poliranom sjekirom (kat. br. 77, 78) (Botić 2011; 2013b). Napominjemo da nije riječ o običnom kamenom utegu jer je vidljivo da je u njegovu izradu utrošeno znatno više vremena i truda, a u to vrijeme, na ovom nalazištu i u okviru Ražište stila, kameni predmeti s rupom uglavnom se nisu izrađivali.

Broj nalaza većih žrvnjeva, kamenih paleta i rastirača je značajan (kat. br. 84–86, 88, 89) kao i nalaza cijepane litike (kat. br. 85–89).

Lonac, mlađe kameno doba
kat. br. 1

Zdjela / žrvena posuda, mlađe kameno doba
kat. br. 14.

Žrtvenik, mlađe kameno
doba
kat br. 15.

Naselje kasnoga eneolitika i ranoga brončanog doba

Ulomak posude, kasno bakreno doba
kat. br. 90.

Skupni nalaz, rano brončano doba
kat. br. 94.

Na sjevernom dijelu istražene površine pronađeni su malobrojni ostaci rubnog dijela naselja ranoga brončanog doba koje se u ovim prostorima definira kao vinkovačka kultura. U jednom objektu pronađeni su u istom kontekstu nalazi kasnoga eneolitika (bakrenog doba) koji pripadaju kasnoj vučedolskoj kulturi (kat. br. 90) i nalazi ranobrončanodobne vinkovačke kulture (kat. br. 91, 92), a u manjem ukopanom objektu samo ranobrončanodobni nalazi (kat. br. 93, 94). Ovi se nalazi okvirno mogu datirati oko 2500./2400. godine pr. Kr. (Hirschler 2009; Miloglav 2016). Pronađeni su i ostaci iz vremena kraja ranoga brončanog doba koji pripadaju tzv. licenskoj i panonskoj inkrustiranoj keramici (1800./1700. godine pr. Kr.; Marijan 2010: 149, sl. 34), a uz koje su nađeni i ostaci rane faze vatinske kulture (Marković 2008). Ovi nalazi nisu zastupljeni na izložbi jer će biti predstavljeni zasebnom prilikom. O značaju ranobrončanodobnih nalaza općenito, onih u okolini Đakova te na samom nalazištu Krčavina kolega dr. sc. Zorko Marković objavio je nekoliko radova (2003; 2008; 2011a; 2011b; 2015).

Naselje kasnoga brončanog doba

Igla, kasno brončano
doba
kat. br. 107.

Nešto su zastupljeniji bili nalazi kasnoga brončanog doba, a koji su se sporadično nalazili duž cijele istražene površine. Nalazi pripadaju starijoj fazi kasnoga brončanog doba i to grupi Barice-Gređani koja se datira između 1300. i 1100. godine pr. Kr. (Ložnjak Dizdar, Potrebica 2017: 71). Ova je grupa rasprostranjena u srednjoj Posavini dok je u gornjoj Posavini i Podravini u to vrijeme rasprostranjena grupa Virovitica (Ložnjak Dizdar, Potrebica 2017: 72). Nalazi grupe Barice-Gređani na ovom nalazištu ukazuju na jaču prostornu povezanost đakovačke okolice s Posavinom.

Nalaz posude s perforacijom na vrhu (kat. br. 95) najvjerojatnije pripada nešto starijoj fazi, odnosno vremenu prelaska iz srednjeg u kasno brončano doba. Sličnost ovog nalaza vidljiva je u materijalu s nalazišta Popernjak kraj Županje (Marijan 2010: 249, T. 61: 3–4) koji B. Marijan datira u vrijeme između 1400. i 1100. godine pr. Kr., također u okviru grupe Barice-Gređani.

Nešto kasniji nalazi obuhvaćaju posude različitih oblika i funkcija (kat. br. 96–101), poklopac (kat. br. 102), minijaturno posuđe (kat. br. 103–105) i keramički pršljen za vreteno (kat. br. 108). Većina nalaza dolazi iz veće jame istražene na jugoistočnom dijelu nalazišta, a među njima su pronađeni i kameni privjesak (kat. br. 106) vrlo fine izrade te veća brončana igla (kat. br. 107) koja je služila za sapinjanje odjeće.

Značaj prapovijesnog nalazišta Krčavina kod Novih Perkovaca

Nalazište Krčavina, u svakom prapovijesnom razdoblju zasebno, otkriva poseban značaj u širem regionalnom prostoru. U vrijeme kasnoga neolitika ovo je naselje otvorenog tipa dokazano imalo poveznice sa širim prostorom Podravine i dalje prema sjeveru s južnom Transdanubijom dok veze s Posavinom još treba utvrditi. Strateški položaj koji je zaposjela neolitička zajednica, na samom rubu lesne zaravni, iznad rijeke čija dolina povezuje otvoren ravničarski prostor s Požeškom kotlinom, nije slučajan jer su kamene sirovine većim dijelom vjerojatno dolazile iz tog smjera. Ovaj je položaj očito bio značajan i u kasnijim razdobljima, moguće iz drugih razloga.

Zanimljivo je da se na ovom nalazištu javljaju prijelazne ili rane faze kasnijih kulturnih pojava, kao što su zajednička pojava kasnoeneolitičkih i ranobrončanodobnih nalaza (kasne vičedolske i rane vinkovačke kulture), zajednički nalazi rane vatinske, licenske i panonske inkrustirane keramike te možda nešto raniji nalazi starije faze kasnoga brončanog doba. U kasnome brončanom dobu nalazište Krčavina značajnije je povezano s Posavinom, što vjerojatno ima veze s ležištima bakra južno od Save, dok moguće veze s Podravnom treba dodatno istražiti.

Ovom prilikom odabran je samo manji broj nalaza koji ukazuju na značaj ovoga arheološkog nalazišta. Ostaje završiti znanstvenu obradu svih nalaza te ih dalje povezati s nalazištima Đakovštine iz istih prapovijesnih razdoblja. Tako će se dobiti jasnija slika o mreži naselja i zajednica koje su u njima živjele i njihove povezanosti sa širim geografskim prostorom, posebno prostorima Karpatske kotline i sjevernog Balkana koje se naziru u ostacima pronađenim na Krčavini kod Novih Perkovaca.

Figurica / idol, mlađe kameni doba
kat. br. 47.

Posuda, kasno brončano doba
kat. br. 97.

Katalog predmeta

Kasna faza mlađeg kamenog doba 5000. – 4500. godine pr. Kr.

1.
Lonac
Keramika
PN 165, SJ 282
Vis. oko 29,5 cm, promjer oboda oko 13 cm, promjer tijela oko 28 cm, promjer dna oko 9,5 cm.
Lonac naglašenog cilindričnog vrata, okruglog trbuha, s dvije vodoravno položene ručkice. Ukras je izведен kombinacijom: vertikalno urezanim paralelnim cik-cak linijama i urezanim trakama s ubodima oko ručkica.

4.
Manja zdjela
Keramika
N-0929, SJ 318
Vis. rekonstruirane posude 8,6 cm, promjer oboda 11 x 12 cm, promjer rekonstruiranog dna oko 5 cm.
Polukuglasta zdjela blago uvučenog oboda, tanjih stijenki, bez ukrasa.

5.
Lonac
Keramika
PN 118, SJ 292
Vis. rekonstruirane posude oko 17,5 cm, promjer rekonstruiranog oboda oko 13 cm, promjer tijela 16 x 19 cm, promjer dna oko 6,8 cm.
Lonac naglašenog cilindričnog vrata, blago bikoničnog trbuha, s jednom sačuvanom ušicom. Vrlo grube fakture, masivnog dna. Lonac je možda služio za izvlačenje vode iz bunara ili za čuvanje tekućina.

2.
Zdjela na nozi
Keramika
N-0929, SJ 318
Vis. očuvanog dijela oko 18 cm, promjer oboda oko 18,2 cm, promjer gornjeg dijela noge oko 5,5 cm;
vis. rekonstruirane posude oko 13,3 cm.
Polukuglasta zdjela, debelih stijenki. Na tijelu vidljivi nizovi rupa za reparaciju.

6.
Zdjela
Keramika
N-1251, SJ 534
Vis. 12 cm, promjer oboda 18,8 x 16,8 cm, promjer dna 8,2 cm.
Blago zaobljena duboka zdjela, tanjih stijenki, bez ukrasa

7.
Zdjela
Keramika
PN 217, SJ 518
Vis. 8,5 i 9,7 cm, promjer oboda oko 9,5 x 14 cm, promjer dna 4,5 x 5,5 cm.
Konična zdjela ovalnog oboda i dna, oštećene površine, grubije fakture, s urezanim trokutima ispunjenim ubodima položenim uz liniju dna posude i vrhom okrenutim prema obodu. Visina posude nije podjednaka – na jednoj strani se uzdiže za više od 1 cm. Možda naknadno gorjela.

3.
Zdjela na četiri noge
Keramika
N-0929, SJ 318
Vis. očuvanog dijela oko 7 cm, promjer oboda oko 10,5 cm; vis. rekonstruirane posude oko 9 cm.
Polukuglasta zdjela, tankih stijenki. Noge posude nisu sačuvane.

8.
Čaša manjih dimenzija
Keramika
PN 58, SJ 084
Vis. oko 7 cm, promjer oboda oko 8,4 cm, promjer dna 4,8 cm.
Polukuglasta čaša blago uvučenog oboda, bez ručke i ukrasa, oštećene površine.
Vjerojatno naknadno gorjela.

9.
Posuda manjih dimenzija
Keramika
PN 70, SJ 088
Vis. oko 7,5 cm, promjer oboda oko 6,6 cm, promjer trbuha oko 9 cm, promjer dna 4,5 cm.
Posuda manjih dimenzija, cilindričnog vrata i okruglog, blago bikoničnog trbuha s bradavičastim aplikacijama. Površina sive boje, ali znatno oštećena.

10.
Posuda manjih dimenzija
Keramika
N-0991, SJ 305
Vis. 7,8 cm, promjer oboda oko 6,8 cm, promjer trbuha oko 9,8 cm, promjer dna 3,6 cm.
Manja posuda malog cilindričnog vrata i okruglog blago bikoničnog trbuha. Bez ukrasa, blago naglašene bradavičaste aplikacije. Finija faktura, vrlo tankih stijenki.

11.
Zdjela
Keramika
N-1380, SJ 562
Vis. oko 9,5 cm, promjer oboda oko 10,6 cm, promjer trbuha 12,8 cm, promjer dna 5 cm.
Bikonična manja zdjela bez ukrasa.

12.
Čaša manjih dimenzija
Keramika
N-1296, SJ 562
Vis. 5,1 cm, promjer oboda 8 cm, promjer dna 4 cm.
Konična čaša oštećene površine bez ukrasa, debljeg dna.

13.
Čaša manjih dimenzija
Keramika
PN 228, SJ 562
Vis. oko 5,5 cm, promjer oboda oko 7 cm, promjer dna oko 2,6 cm.
Čaša oštećene površine, blago uvučenog oboda, grublje fakture.

14.
Zdjela/žrtvena posuda
Keramika
PN 221, SJ 562
Vis. oko 8 cm, promjer oboda oko 20,5 cm, vis. noge oko 2 cm.
Konična zdjela vrlo grube fakture i površine na četiri antropomorfne noge.

15.
Žrtvenik
Keramika
PN 200, PN 218, PN 226, SJ 562
Vis. očuvanog dijela oko 10 cm, rekonstruirana duž. 13 cm i šir. 10 cm.
Žrtvenik sa zoomorfnim glavama okrenutim licem prema unutrašnjoj strani. Glave su smještene iznad nogu koje nedostaju, a na njima su naglašene usi, nos i oči u obliku horizontalnih linija. Žrtvenik ima izdignute stranice na kojima se nazire ukras sastavljen od urezanih trokuta najvjerojatnije ispunjenih ubodima.

16.
Četverokutna posuda/žrtvena posuda (?)
Keramika
PN 205, SJ 490
Vis. očuvanog dijela oko 7,5 cm; rekonstruirana posuda: vis. 7,3 cm, šir. i duž. gornjeg dijela 12 x 12 cm, dno 11 x 11 cm.
Četverokutna posuda/žrtvenik (?). Na površini tragovi gorenja. Ukras izведен urezanim trakama ispunjenim ubodima. Na uglovima obod posude šiljasto izdignut. Pronađena uz figuricu/idol (PN 211). Posuda je rekonstruirana kao četvrtasta, iako je možda riječ o trokutnom žrtveniku.

17.
Dio žrtvenika
Keramika
PN 151, SJ 306
Vis. očuvanog dijela oko 7 cm
Dio četverkutnog žrtvenika sa zoomorfnom glavom na uglu iznad ovalne noge.
Finije izrade, oštećene tamne površine.

18.
Zdjela na nozi
Keramika
PN 237, SJ 464
Rekonstruirana posuda: vis. 20,3 cm, promjer oboda 14,5 cm, promjer baze noge 10,5 cm, očuvana vis. noge 9 cm. Bikonična zdjela na zvonolikoj šupljoj nozi i urezanim ukrasom u gornjem dijelu. Fine površine i fakture.
Izrađena vinčanskom „black topped“ tehnikom.

19.
Dio zdjele s ukrasom
 5862 ± 138 BP (4900–4540 BC 68.2%)
Keramika
PN 310, SJ 620
Dva ulomka sličnog tipa zdjele s ukrasom. Manji ulomak: vis. 4,6 cm i šir. 4,3 cm. Veći ulomak: vis. oko 6,5 cm i šir. oko 7 cm.
Dva ulomka bikoničnih zdjebla s urezanim ukrasom u gornjem dijelu.
Ukras na manjem ulomku podsjeća na korenovski.

20.
Dio zdjele s ukrasom
Keramika
PN 156, SJ 282
Vis. očuvanog dijela oko 6,5 cm, šir. očuvanog dijela oko 9 cm.
Ulamak bikonične zdjele s urezanim ukrasom u gornjem dijelu.

21.
Dio zdjele na nozi (?) s ukrasom
Keramika
PN 10, SJ 004
Veći ulomak: vis. očuvanog dijela oko 9 cm, šir. očuvanog dijela oko 9 cm; manji ulomak: vis. očuvanog dijela oko 7 cm, šir. očuvanog dijela oko 6 cm.
Dva ulomka bikonične zdjele s urezanim ukrasom u gornjem dijelu. Veći ulomak djeluje finije, iako možda pripadaju istoj zdjeli.

22.
Noga posude
Keramika
PN 9, SJ 004
Vis. očuvanog dijela oko 8 cm, promjer gornjeg dijela noge oko 4 cm, promjer dna noge oko 9 cm.
Zvonolika šuplja noga posude.

23.
Noga posude
Keramika
PN 36, SJ 069/070
Vis. očuvanog dijela 8,3 cm, promjer gornjeg dijela noge oko 4,6 cm, promjer očuvanog dijela dna noge 7,8 cm.
Zvonolika šuplja noga posude.

24.
Noga posude
Keramika
PN 23, SJ 095/096
Vis. očuvanog dijela oko 6,5 cm, promjer gornjeg očuvanog dijela dna posude oko 7,7 cm, promjer gornjeg dijela noge 5 cm.
Gornji dio zvonolike šuplje noge sa sačuvanim dijelom dna posude.

25.
Noga posude
Keramika
PN 61, SJ 119/120B
Vis. očuvanog dijela oko 6 cm, promje
gornjeg dijela noge oko 4,2 cm.
Gornji dio zvonolike šuplje noge tanjih
stijenki.

26.
Noga posude
Keramika
PN 81, SJ 123/124
Vis. očuvanog dijela 7,2 cm, promje
gornjeg dijela noge oko 4 cm, promjer
dna nože 8 cm.
Zvonolika šuplja noga posude, tamne
površine.

27.
Noga posude
Keramika
N-1162, SJ 397/398
Vis. očuvanog dijela 8,9 cm, šir. oču
vanog gornjeg dijela oko 5,1 cm, šir.
očuvanog dijela dna oko 5,5 cm.
Dio zvonolike šuplje noge posude,
crne površine.

28.
Ulomak posude s ukrasom
Keramika
PN 123, SJ 273/274
Dim. 8,5 x 8 cm.
Ulomak posude s ukrasom od urezanih
nepравilnih motiva ispunjenih
ubodima.

29.
Ulomak posude s ukrasom
Keramika
PN 187, SJ 397/398
Vis. oko 7 cm .
Ulomak posude s dijelom dna te ureza
nim ukrasom u obliku traka s ubodi
ma.

30.
Ulomak s ukrasom
Keramika
PN 198, SJ 397/398
Dim. oko 7 x 5 cm.
Ulomak posude (čaša ili zdjela?).
Ukras je izveden urezanim trokutima
ispunjениm ubodima koji vise s oboda
posude.

31.
Ulomci posuda s ukrasom
Keramika
SJ 207, SJ 397/398
Crni ulomak: dim. 7,5 x 6,5 cm; crveni
ulomak: dim. 6,5 x 8,5 cm.
Ulomci dviju posuda s ukrasom. Crni
ulomak ukrašen kombinacijom ureza
i uboda te žljebljenja. Crveni ulomak
ukrašen kombinacijom urezanih lini
ja ispunjenih ubodima u nepravilnom
motivu.

32.
Ulomak posude s ukrasom
Keramika
PN 177, SJ 319/320
Dim. 5,8 x 3,4 cm.
Manji ulomak dijela trbuha bikonične
posude ukrašen motivom urezane
trake ispunjene rijetkim ubodima.

33.
Ulomak posude s ukrasom
Keramika
PN 229, SJ 549/550
Dim. 4,5 x 4 cm.
Manji ulomak stijenke posude ukrašen dijelom urezane trake s gus-
tim ubodima.

38.
Ulomak posude s ukrasom
Keramika
PN 132, SJ 291/292
Dim. 6,5 x 6 cm
Ulomak manje posude s urezanim romboidnim ukrasom na trbuhu, tj.
oko ušice.

34.
Ulomak posude s ukrasom
Keramika
PN 155, SJ 281/282
Dim. 3,4 x 3,1 cm.
Manji ulomak stijenke posude iznad bikoničnog trbuha s urezanim ukra-
som u obliku trostrukih paralelnih
lučnih linija.

39.
Dio zdjele
Keramika
PN 20, SJ 069/070
Dim. 11,8 x 6,7 cm.
Veći ulomak bikonične zdjele ukrašen blagim žlijebljnjem u gornjem dijelu,
između oboda i trbuha.

35.
Ulomak posude s ukrasom
Keramika
PN 236, SJ 463/464
Dim. oko 6 cm x 5 cm.
Ulomak posude s urezanim ukrasom u obliku trostrukih paralelnih lučnih
linija. Ulomak je naknadno gorio, a
vjerojatno je bio sive površine finije
fakture.

40.
Ulomak
Keramika
PN 222, SJ 465/466
Di. 6,9 x 5,6 cm.
Ulomak bikonične posude s naglašen-
om kljunastom drškom na trbuhi i
naznakom ukrasa u obliku urezanih
paralelnih lučnih linija (sačuvane dvi-
je).

36.
Ulomak posude s ukrasom
Keramika
PN 161, SJ 305/306
Dim. 4 x 5,5 cm.
Ulomak posude crne i fino zaglađene
površine s ukrasom u obliku dvostrukih paralelnih urezanih lučnih
linija te naznakom idućeg luka.

41.
Zoomorfna aplikacija
Keramika
PN 78, SJ 049/050
Vis. očuvanog dijela 2cm, šir. 3 cm.
Zoomorfna aplikacija s ruba posude.

42.
Zoomorfna aplikacija
Keramika
PN 232, SJ 553/554
Vis. očuvanog dijela 2,7 cm, šir. 2,5 cm.
Zoomorfna aplikacija s ruba posude.

43.
Zoomorfna aplikacija
Keramika
PN 171, SJ 305/306
Vis. očuvanog dijela oko 3 cm, šir. oko 2 cm.
Zoomorfna aplikacija s ruba posude.

44.
Figurica/idol
Keramika
PN 193, SJ 305/306
Rekonstruirane dim.: vis. 7,1 cm,
šir. glave 2,1 cm, šir. ruku 2,6 cm.
Figurica/idol rekonstruirana od
više ulomaka, cjelevitija sa stražnje
strane.

46.
Figurica/idol
Keramika/kamen?
PN 211, SJ 489/490
Vis. očuvanog dijela oko 8 cm, šir. 4,5 cm.
Uломak figurice s tragom naglašenog nosa, grudi i očiju u obliku horizontalnih zareza. Na stražnjoj strani tragovi stražnjice. Prednja strana plosnata, stražnja strana zaobljena. Zrnata struktura, vjerojatno tragovi gorenja. Nađena u blizini četverokutne posude/žrtvene posude PN 205.

47.
Figurica/idol
Keramika
PN 158, SJ 331/332
Vis. oko 7 cm, šir. oko 3 cm.
Cjelovita figurica s nosom, otvorenim ustima, naglašenim grudima (?) i očima u obliku horizontalnih zareza. Ovalnog presjeka.

45.
Figurica/idol
Keramika
PN 230, SJ 549/550
Vis. očuvanog dijela 3,5 cm, šir. očuvanog dijela 3,5 cm.
Gornji dio četvrtaste pravokutne figurice s nosom, grudima i očima u obliku horizontalnih zareza.

48.
Minijaturna posuda
Keramika
PN 1, SJ 079/080
Vis. 4,2 cm, promjer gornjeg dijela
oko 3 cm, promjer otvora na gornjem
dijelu 1 cm, promjer dna oko 2,3 cm.
Posudica grublje izrade, oštećene
površine. Ispod ušice, na dnu posude,
vidljiv urezan trag vjerojatno od uzice.
Unutrašnjost posudice pažljivije izrade.
Možda sadržavala boju ili neku tekućinu.

49.
Minijaturna posuda
Keramika
PN 73, SJ 061/062
Očuvana vis. 3 cm, očuvana šir. oko 4,3 cm.
Grublje izrađena posudica s naglašenim bikonite-tom na kojem se nalazi ukras u obliku okomito ure-zanih kračih linija, tj. turbanasti ukras. Dno i obod nisu sačuvani. Površina je oštećena, s mogućim tragovima sekundarnog gorenja. Unutrašnjost posudice je cilindrično obikovana. Pronađena je uz veliko otvoreno vatrište (SJ 061/062).

50.
Minijaturna posuda/zdjela
Keramika
PN 146, SJ 303/304
Vis. 3 cm, promjer oboda oko 5,7 cm, promjer dna oko 2,3 cm.
Konična zdjelica s ukrasom traka s ubodima uz obod. Rekonstruirana.

51.
Minijaturna posuda
Keramika
PN 209, SJ 525/526
Vis. 5,7 cm, promjer oboda oko 4,8 cm, promjer dna 2,8 cm.
Minijaturna posuda finije izrade, tankih stjenki sa zoomorfnom aplikacijom na obodu. Rekonstruirana.

52
Minijaturna posuda/igračka
Keramika
Vis. 3,3 cm, promjer oboda 3,8 cm, promjer dna 2,8 x 3,2 cm, najširi promjer posude 6 cm.
Grublje izrađena posudica s naglašenim bikonitetom i dvije drškice. Igračka.

53.
Minijaturna posuda/igračka
Keramika
PN 42, SJ 069/070
Vis. oko 3,8 cm, šir. oko 5,5 cm.
Grublje izrađena polukuglasta posudica bez naglašenog dna i nepravilnog oboda. Igračka.

54.
Minijaturna posuda/igračka
Keramika
PN 191, SJ 401/402
Vis. 4,8 cm, promjer oboda 4,5 x 5 cm, promjer dna 4,5 cm.
Grubo izrađena posudica nepravilnog oblika, oštećene vanjske površine. Nađena uz zoomorfnu figuricu PN 190 i veliku kamenu gladičicu/rastirač PN 188. Igračka.

55.
Zoomorfna figura/igračka
Keramika
PN 190, SJ 401/402
Vis. 7,4 cm, šir. 2,8 cm, deb. 2 cm.
Zoomorfna figurica koja podsjeća na medvjeda, grube izrade, oštećene površine. Vidljive uši, nos i četiri šape. Nađena uz minijaturnu posudu PN 191 i veliku kamenu gladičicu/rastirač PN 188. Igračka.

56.
Glačalica/rastirač(?)
Kamen
PN 188, SJ 401/402
Duž. oko 13 cm, šir. oko 8,5 cm, deb. oko 4,5 cm.
Velika kamera glaćalica ili rastirač, nepotpuna. Glatke površine. Predmet nađen uz minijaturnu posudu PN 191 i zoomorfnu figuricu PN 190.

57.
Uteg
Keramika
PN 48, SJ 057/058B
Vis. 6,1 cm, promjer dna 3,3 cm, šir. vrha 1,6 cm, sred. perforacije od vrha 1,6 cm.
Cjelovit keramički uteg ovalnog tijela i dna, spljoštenog vrha. Tragovi uzice ili vlakna vidljivi na gornjem dijelu.

61.
Pršljen
Keramika
PN 76, SJ 095/096
Promjer očuvanog dijela 4,5 x 4,2 cm, vis. 3,3 cm.
Oštećen ovalan pršljen za vreteno, blago nepravilan, loše očuvan.

58.
Uteg
Keramika
PN 46, SJ 069/070
Vis. 6 cm, promjer dna 3 cm, šir. vrha 1,6 cm,
sred. perforacije od vrha 1,6 cm.
Cjelovit keramički uteg ovalnog tijela i dna, spljoštenog vrha.
Tragovi uzice ili vlakna vidljivi na gornjem dijelu.

62.
Skupni nalaz
Keramika
N-0470, SJ 069/070
Skupni nalaz keramike različite kvalitete izrade.

63.
Glačana sjekirica
Kamen
PN 214, SJ 443/444
Duž. 4 cm, šir. 2,7–3 cm.
Cjelovita glaćana sjekirica. Nađena u bazi velikog stupa.

59.
Pršljen
Keramika
PN 12, SJ 053/054
Promjer 3,8 cm x 4,1 cm, vis. 2,8–3 cm.
Cjelovit ovalan pršljen za vreteno, blago nepravilan, loše očuvan.

64.
Sjekirica
Kamen
PN 3, SJ 099/100
Duž. 4,3 cm, šir. 1,5–2,4 cm.
Cjelovita sjekirica, nije glaćana.

60.
Pršljen
Keramika
PN 13, SJ 053/054
Promjer 3 x 3,7 cm, vis. 1,6–2,2 cm.
Cjelovit ovalan pršljen za vreteno, blago nepravilan, loše očuvan.

65.
Sjekirica
Kamen
PN 31, SJ 057/058
Duž. 3,6 cm, šir. 2,5–3 cm.
Cjelovita sjekirica, nije glaćana.

66.
Glačana sjekira
Kamen
PN 125, SJ 291/292
Duž. očuvanog dijela 4 cm, šir. 3 cm.
Uломак glaćane sjekire.

72.
Glačana sjekira/tesla
Kamen
PN 201, SJ 397/398
Duž. očuvanog dijela oko 7 cm, šir. oko
4,5–5 cm.
Dio fino glaćane sjekire ili tesle,
nedostaje oštrica.

67.
Glačana sjekira
Kamen
PN 125, SJ 291/292
Duž. očuvanog dijela 4 cm, šir. 3 cm.
Uломак glaćane sjekire.

73.
Sjekira
Kamen
PN 180, SJ 301/302
Duž. 7,5 cm, šir. 4,5–5 cm.
Cjelovita sjekira oštećene oštice.

68.
Glačana sjekira
Kamen
PN 162, SJ 305/306
Duž. oko 6,5 cm, šir. 2,5–4 cm
Glačana sjekira oštećene oštice
i donje plohe.

74.
Glačana sjekira
Kamen
PN 220, SJ 489/490
Duž. 8 cm, šir. 5–5,5 cm
Cjelovita glaćana sjekira oštećene
oštice.

69.
Sjekira
Kamen
PN 164, SJ 305/306
Duž. oko 7,7 cm, šir. 4–4,7 cm
Cjelovita sjekira oštećene oštice.

75.
Glačana sjekira
Kamen
PN 159, SJ 281/282
Duž. oko 10 cm, šir. 5,5 cm.
Glačana sjekira, nedostaje cijela
oštica.

70.
Glačana sjekira
Kamen
PN 8, SJ 003/004
Duž. 5,5 cm, šir. 5 cm
Plosnata cjelovita glaćana sjekira
oštećenog bočnog ruba.

76.
Glačana tesla
Kamen
PN 62, SJ 119/120B
Duž. 6,5 cm, šir. 4,2 cm.
Glačana tesla, nedostaje donji dio.

71.
Glačana sjekira/bat
Kamen
PN 219, SJ 465/466
Duž. očuvanog dijela 7,5 cm, šir. 4–5
cm.
Glačana sjekira ili bat oštećene
oštice i gornje plohe.

77.
Glačana sjekira
Kamen
PN 60, SJ 135/136
Duž. 9,3 cm, šir. 3–3,4 cm.
Plosnata glaćana sjekira oštećene
oštice. Nađena u velikom vatrištu SJ
135/136 u objektu SJ 061/062, uz polo-
vicu kamenog diska (PN 52).

78.
Glačani disk s rupom
Kamen
PN 52, SJ 135/136
Promjer oko 11 cm, presjek 1,5–1,9 cm,
promjer rupe oko 2,3 cm.
Glačani disk s rupom, nađen u velikom vatrištu SJ 135/136 u objektu SJ
061/062, uz glačanu plosnatu sjekiru
(PN 60). Granodiorit.

79.
Glačani klin/dlijeto
Kamen
PN 97, SJ 251/252
Duž. 7,5 cm, šir. 1,3–1,7 cm.
Glačani uski klin ili dlijeto.

80.
Glačano dlijeto
Kamen
PN 172, SJ 297/298
Očuvana duž. 6 cm, šir. oko 2–2,3 cm.
Manje glačano dlijeto, znatno oštećeno.
Nađenovv uz glačanu teslu.

81.
Glačana tesla
Kamen
PN 172, SJ 297/298
Duž. 8 cm, šir. oko 2,5–3,3 cm.
Glačana tesla, gotovo neoštećena.
Nađena uz glačano dlijeto.

82.
Glačani klin/glačalica
Kamen
PN 71, SJ 049/050
Duž. 12,2 cm, šir. 1,8–2,4 cm.
Cjelovit glačani plosnati klin
ili glačalica.

83.
Glačani klin/glačalica
Kamen
PN 216, SJ 465/466
Očuvana duž. 11 cm, šir. 2–3 cm.
Oštećen glačani klin ili glačalica.

84.
Žrvanj
Kamen
PN 27, SJ 083/084
Najveća duž. 17 cm, šir. 13,5 – 14 cm,
deb. 3,5 – 4,5 cm.
Dio veće kamene ploče, glatke gornje i donje plohe. Dio žrvnja ili kamene
paleta za usitnjavanje.

85.
Skupni nalaz
Kamen
N-1080, SJ 301/302
Skupni nalaz litike.

86.
Skupni nalaz
Kamen
N-1105, SJ 343/344
Skupni nalaz litike.

87.
Skupni nalaz
Kamen
N-0995, SJ 373/374
Skupni nalaz litike.

88.
Skupni nalaz
Kamen
N-0940, SJ 305/306
Skupni nalaz litike.

89.
Skupni nalaz
Kamen
N-1357, SJ 555/556A
Skupni nalaz litike.

Kasno bakreno i brončano doba (oko 2500./2400. godine pr. Kr.; oko 1400./1300. – 1100. godine pr. Kr.)

90.
Ulomak posude
Kasno bakreno doba, vučedolska kultura
(oko 2500./2400. godine pr. Kr.)
Keramika
N-0295, SJ 119/120A
Dim. 3,2 x 2,8 cm.
Ulomak posude kasne vučedolske kulture
ukrašen urezanim motivom.

91.
Ulomak posude
Rano brončano doba, vinkovačka kultura
(oko 2500./2400. godine pr. Kr.)
Keramika
N-0029, SJ 119/120A
Dim. 2,9 x 4 cm.
Ulomak oboda posude s ostatkom ručke.

92.
Ulomak posude
Rano brončano doba, vinkovačka kultura
(oko 2500./2400. godine pr. Kr.)
Keramika
PN 54, SJ 119/120A
Dim. 9 x 6,4 cm.
Ulomak oboda posude zaravnjenog vrha.

93.
Zdjela
Rano brončano doba, vinkovačka kultura
(oko 2500./2400. godine pr. Kr.)
Keramika. PN 204, SJ 407/408
Vis. 4,3 cm, šir. sačuvanog dijela oboda
12,3 cm.
Ulomak široke plitke zdjele, sačuvan dio
oboda zaravnjenog vrha i dio dna.

94.
Skupni nalaz
Rano brončano doba, vinkovačka kultura
(oko 2500./2400. godine pr. Kr.)
Keramika. N-1185, SJ 407/408
Skupni nalaz keramike različite kvalitete
izrade.

95.
Ulomak posude
Kasno brončano doba, grupa Bar-
ice-Gređani (oko 1400./1300. godine pr.
Kr.)
Keramika
P.R. 1, k.č. 463/4, SJ 2
Vis. 10,7 cm, šir. 9,8 cm.
Sačuvan gotovo čitav profil manje po-
sude koja na obodu ima dvije izbočine
iznad perforacije koja je moguće služila
za vješanje posude.

96.
Ulomak posude
Kasno brončano doba, grupa Bar-
ice-Gređani (oko 1400./1300. – 1100. go-
dine pr. Kr.)
Keramika
PN 108, SJ 257/258
Dim. 4,3 x 9,6 cm.
Niska masivna noga veće posude.

97.
Posuda
Kasno brončano doba, grupa Bar-
ice-Gređani (oko 1400./1300. – 1100. go-
dine pr. Kr.)
Keramika
N?, SJ 289/290
Vis. 8,8 cm, promjer oboda 15 cm, prom-
jer dna 3 cm.
Polovica bikonične posude s trakastom
ručkom ispod razvrgnutog širokog obo-
da.

98.
Lonac
Kasno brončano doba, grupa Bar-
ice-Gređani (oko 1400./1300. – 1100. go-
dine pr. Kr.)
Keramika
PN 242, SJ 555/556B
Vis. 14,4 cm, promjer oboda 19,5 cm,
promjer trbuha 18,5 cm, promjer dna 9,2
cm.
Polovica posude i dno sačuvani, rekon-
struirana. Lonac s jednom trakastom
ručkom.

99.
Šalica
Kasno brončano doba, grupa Barice-Gređani (oko 1400./1300. – 1100. godine pr. Kr.)
Keramika
PN 241, SJ 555/556B
Vis. 5,5-5,7 cm, promjer oboda 9,4 cm, promjer trbuha 9,2 cm, promjer dna 3,8 cm.
Cjelovita šalica s trakastom ručkom od oboda.

100.
Posuda/šalica
Kasno brončano doba, grupa Barice-Gređani (oko 1400./1300. – 1100. godine pr. Kr.)
Keramika
PN 233, SJ 555/556B
Dim. 10,4 x 7,4 cm.
dio posude/šalice naglašenog trbuha i izvijenog oboda.

101.
Uломци posuda
Kasno brončano doba, grupa Barice-Gređani (oko 1400./1300. – 1100. godine pr. Kr.)
Keramika
PN 234, SJ 555/556B
Dim. manji: 8,2 x 7 cm; dim. veći: 9,5 x 9 cm.
Dva ulomka različitih posuda.

102.
Poklopac
Kasno brončano doba, grupa Barice-Gređani (oko 1400./1300. – 1100. godine pr. Kr.)
Keramika
PN 239, SJ 555/556B
Očuvana vis. 8,5 cm, promjer dna 19 cm.
Gotovo polovica poklopca, na gornjoj strani reljefni trokutasti ukras. Pronađen uz posudu malih dimenzija.

103.
Minijaturna posuda
Kasno brončano doba, grupa Barice-Gređani (oko 1400./1300. – 1100. godine pr. Kr.)
Keramika. PN 239, SJ 555/556B
Vis. 3,5 cm, promjer dna 3,9 cm.
Sačuvan cijeli profil i dno minijaturne posude. Dno je pravokutno s naglašenim nožicama u uglovima i reljefno izvedenim dijagonalnim križnim ukrasom. Pronađena uz poklopac.

104.
Minijaturna posuda
Kasno brončano doba, grupa Barice-Gređani (oko 1400./1300. – 1100. godine pr. Kr.)
Keramika. PN 225, SJ 555/556B
Vis. 4,3 cm, Šir. trbuha 4,9 cm, promjer dna 2,8 cm.
Sačuvan veći dio minijaturne oble posude nagašenog oboda i ravnog dna. Naknadno gorila.

105.
Minijaturne posude
Kasno brončano doba,
grupa Barice-Gređani (oko 1400./1300. – 1100. godine pr. Kr.)
Keramika. PN 227, SJ 555/556B
Dim. manja: 3,5 x 3,3 cm; dim. veća: 5,1 x 3,5 cm.
Uломci minijaturnih posuda.

106.
Privjesak
Kasno brončano doba, grupa Barice-Gređani (oko 1400./1300. – 1100. godine pr. Kr.)
Kamen. PN 238, SJ 555/556B
Duž. 7,4 cm, šir. 0,5–0,7 cm, promjer rupe 0,15cm.
Cjelovit kameni privjesak s rupom izrazito glatke površine.

107.
Igra
Kasno brončano doba,
grupa Barice-Gređani (oko 1400./1300. – 1100. godine pr. Kr.)
Bronca. PN 240, SJ 555/556B
Duž. oko 24. cm.
Brončana igla tordiranog tijela i bikonične glavice, nedostaje vrh.

108.
Pršljen
Kasno brončano doba, grupa Barice-Gređani (oko 1400./1300. – 1100. godine pr. Kr.)
Keramika. PN 195, SJ 391/392
Vis. 2 cm, promjer dna 4,1 cm, promjer gornjeg dijela 1,4 cm.
Cjelovit koničan pršljen za vreteno konkavno uvučenog dna.

Botić, K. 2011, O kamenom nalazu iz Novih Perkovaca kod Đakova (sjeverna Hrvatska), in: Panonski prapovijesni osviti. Zbornik radova posvećenih Korneliji Minichreiter uz 65. obljetnicu života, Dizdar M. (ed.), Institut za arheologiju, Zagreb, 227–245.

Botić, K. 2013a, Dječje igračke i minijaturne posude sopotske kulture s lokaliteta Krčavina – Novi Perkovci, *Histria Antiqua*, Vol. 22, 281–292.

Botić, K. 2013b, A note on a stone find from Novi Perkovci, near Đakovo (northern Croatia), *Peuce*, S.N. Vol. XI, 9–29.

Botić, K. 2019, Middle Neolithic Absolute Dating In North Croatia – New Research, *Studia Universitatis Hereditati*, Vol. 6(1) (2018), 89–100.

Botić, K. 2020, Middle Neolithic transformation: Starčevo–LBK–Vinča meeting point and the emergence of Ražište style in Drava river valley, *Quaternary International*, Vol. 560–561, 197–207.

Hirchler, I. 2009, Vinkovačka kultura, in: Josipovac Punitovački – Veliko polje I. Zaštitna arheološka istraživanja na trasi autoseste A5. Eneolitičko, brončanodobno i srednjovjekovno naselje, Čataj L. (ed.), Hrvatski restauratorski zavod, Zagreb, 141–171.

Jakucs, J. 2020, LBK and Vinča in South-East Transdanubia: Comments on merging, interleaving and diversity, *Quaternary International*, Vol. 560–561, 119–141.

Ložnjak Dizdar, D., Potrebica, H. 2017, Brončano doba Hrvatske u okviru srednje i jugoistočne Europe, Meridijani, Zagreb.

Marijan, B. 2010, Crtice iz prapovijesti Slavonije (brončano doba), Sveučilište J. J. Strossmayera Osijek, Osijek.

Marković, Z. 1985, Ražište-tip sopotske kulture, *Arheološki vestnik*, Vol. 36, 39–67, T. 1–9.

Marković, Z. 2003, Grabovac kod Đakova i početak brončanog doba u sjevernoj Hrvatskoj, Pri-lozi Instituta za arheologiju u Zagrebu, Vol. 19(2002), 31–45.

Marković, Z. 2008, O ranobrončanodobnim nalazima iz Novih Perkovaca kod Đakova, Pri-lozi Instituta za arheologiju u Zagrebu, Vol. 24(2007), 49–58.

Marković, Z. 2011a, Prilog poznavanju vinkovačke kulture, Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu, Vol. 27(2010), 33–49.

Marković, Z. 2011b, Prilog poznavanju veza vrpčaste keramike i sjeverne Hrvatske, in: Panonski prapovijesni osviti, Zbornik radova posvećenih Korneliji Minichreiter uz 65. obljetnicu života, Dizdar M. (ed.), Institut za arheologiju, Zagreb, 315–323.

Marković, Z. 2013, Novija razmatranja o nekim aspektima sopotske kulture u sjevernoj Hrvatskoj, Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu, Vol. 29(2012), 57–69.

Marković, Z. 2015, Rudina kod Koprivničke Rijeke i neka pitanja vinkovačke kulture, Podravski zbornik, Vol. 41, 97–122.

Marković, Z., Botić, K. 2006, Zaštitna arheološka iskopavanja kod Novih Perkovaca. Obavijesti Hrvatskog arheološkog društva, Vol. XXXVIII/3, 49–53.

Marković, Z., Botić, K. 2007, Lokalitet: Krčavina, Hrvatski arheološki godišnjak, Vol. 3/2006, Zagreb, 18–20.

Marković, Z., Botić, K. 2009, O neolitičkoj keramici iz Novih Perkovaca kod Đakova, Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu, Vol. 25(2008), 15–32.

Marković, Z., Botić, K. 2014, Novi Perkovci – Krčavina, in: Darovi zemlje – neolitik između Save, Drave i Dunava, Balen J., Hršak T., Šošić Klindžić R. (eds.), katalog izložbe, Vol. II: kataloške jedinice, Arheološki muzej Zagreb, Muzej Slavonije Osijek, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, 65–70.

Miloglav, I. 2016, Keramika u arheologiji – lončarstvo vučedolske kulture na vinkovačkom području, Acta Musei Cibalensis 7, Nova serija broj 5, Gradski muzej Vinkovci – Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Vinkovci – Zagreb.

Takšić, A. 1976, Geologija Đakovštine in: Zbornik Đakovštine I, Matković M. et al. (eds.), Centar za znanstveni rad Vinkovci, JAZU, Zagreb, 1–21.

Vukov, J. 1976, Klimatske prilike Đakovštine, in: Zbornik Đakovštine I, Matković M. et al. (eds.), Centar za znanstveni rad Vinkovci, JAZU, Zagreb, 63–113.

CIP zapis dostupan je u računalnem katalogu Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek pod brojem 150428049.